

Z kroniki naukowej

OBCHÓD 70-LECIA URODZIN PROF. DRA JÓZEFA KOSTRZEWSKIEGO

25 lutego br. obchodził siedemdziesięciolecie swych urodzin nestor archeologów polskich prof. dr Józef Kostrzewski. Ku uczczeniu tego jubileuszu zorganizowano z inicjatywy poznańskiego oddziału PTA w dniu 25 II o godz. 14 uroczystość, która jak to określił na wstępie przewodniczący prof. dr K. Tymieniecki, miała charakter raczej „familijny“, uroczystość bowiem oficjalna zostanie zorganizowana przez PAN. Wzięli w niej udział głównie najbliżsi przyjaciele, współpracownicy i uczniowie Jubilata. Uroczystość otworzył prof. dr K. Tymieniecki, który wspomniął o początkach swej współpracy z prof. J. Kostrzewskim, sięgających okresu organizowania się Uniwersytetu Poznańskiego, podkreślił duże zasługi Jubilata dla Uniwersytetu i całą Jego pracę na tym polu, pracę, której tradycja nadal jest żywotna. Zakończył wyrażeniem swych najlepszych życzeń.

Z kolei zabrał głos prof. dr Z. A. Rajewski, podkreślając szczególną łączność prof. Kostrzewskiego z Wielkopolską i Poznaniem, który był terenem działalności Jubilata. Za całokształt pracy prof. Kostrzewskiego należy Mu się głęboka wdzięczność. W imieniu IHKM, PTA, PMA i Muzeum w Biskupinie oraz swoim własnym wyraził serdeczne życzenia zdrowia i dalszej owocnej pracy.

Następny mówca, prof. dr Jan Czekanowski, przypomniał okres, kiedy to wspólnie z Jubilatem bronili tezy autochtonizmu Słowian na ziemiach polskich. Punktem wyjściowym dla tej tezy były badania archeologiczne nad kulturą łużycką; dowody zaczerpnięte z innych nauk, jak językoznawstwo, antropologia, dodano dopiero później. Postawienie na właściwym miejscu kultury łużyckiej, uznanie jej prasłowiańskiego charakteru pozwoliło zorientować się w całych pradziejach Europy środkowej. I to jest właśnie wielka zasługa prof. J. Kostrzewskiego. Prof. Czekanowski zakończył życząc Jubilatowi jak najdłuższych lat dalszej pracy.

Prof. dr K. Jażdżewski, który z kolei zabrał głos, zwrócił głównie uwagę na to, że w całej działalności prof. Kostrzewskiego dominuje wielkie umiłowanie pracy, umiłowanie tej dziedziny wiedzy, której poświęcił wszystkie swoje wysiłki nie bacząc na siły i zdrowie. Wyraził najserdeczniejsze życzenia w imieniu ośrodka archeologicznego w Łodzi. Następnie odczytał napisany przez siebie wiersz okolicznościowy, gdzie w formie żartobliwej wysławiał zasługi Jubilata jako nauczyciela, którego uczniowie zajmują dziś wiele wybitnych stanowisk.

Dr. J. Buratyński wyraził wdzięczność za okazywaną pomoc i bardzo serdeczne życzenia w imieniu najmłodszego oddziału PMA w Nowej Hucie.

Z kolei zabrał głos dziekan Wydziału Filozoficzno-Historycznego U. P. prof. dr Józef Kwiatek, który podkreślił szczególnie duży wkład Jubilata w osiągnięcia Uniwersytetu Poznańskiego przez cały okres jego istnienia. Prof. Kostrzewski był jednym z tych, którzy zakładali fundamenty pod uczelnię, później bez przerwy trwał na posterunku i zawsze przodował w pracy. Zasługi Jubilata dla Wydziału oraz specjalizacji, którą reprezentuje, są również ogromne, a na szczególne podkreślenie zasługuje wychowanie przez Niego tylu ludzi, którymi Polska obecnie się chlubi. W imieniu Wydziału Filozoficzno-Historycznego złożył Jubilatowi najlepsze życzenia dalszej owocnej pracy w dobrym zdrowiu.

W imieniu Muzeum Archeologicznego PAN w Krakowie złożył Jubilatowi życzenia doc. dr T. Reyman, podkreślając, iż prof. Kostrzewskiego bardzo wiele nici

wiąże z Krakowem i w tamtejszym środowisku archeologicznym cieszy się On niezmiennie wielką życzliwością.

W imieniu pracowników Muzeum Archeologicznego w Poznaniu zabrał głos kierownik B. Kubiak wyrażając najserdeczniejsze życzenia i podziękowanie za wytworzenie w Muzeum atmosfery współpracy i życzliwości i serdeczną troskę o wszystkich pracowników.

Następnie przemówił przedstawiciel poznańskiego oddziału PTA mgr E. Dąbrowski, który wskazał, iż do wielkich osiągnięć Jubilatą zaliczyć trzeba również stworzenie Polskiego Towarzystwa Prehistorycznego i Jego pracę w tym Towarzystwie, mającą ogromne znaczenie dla popularyzacji naszej dyscypliny wśród najszerszych rzesz społeczeństwa. Organizatorzy Polskiego Towarzystwa Archeologicznego umieli ocenić ten wielki wkład prof. J. Kostrzewskiego i na starych wypróbowanych fundamentach wzniesli nowy gmach. Mgr Dąbrowski zakończył wyrazami najgorętszych podziękowań za całokształt pracy Jubilatą i życzeniami dalszej owocnej pracy na umiłowanym przez Niego polu nauki.

Następnie kolejno składali życzenia przedstawiciele następujących instytucji: mgr L. J. Łuka w imieniu dyrekcji Muzeum Pomorskiego w Gdańsku; dr W. Sarnowska w imieniu Muzeum Śląskiego we Wrocławiu; mgr J. Żak w imieniu pracowników katedry Archeologii Polski U. P. i Zakładu Archeologii Polski IHKM PAN w Poznaniu; stud. M. Rulewicz w imieniu studentów Historii Kultury Materialnej U. P.; mgr A. Hamling w imieniu Muzeum Pomorza Zachodniego w Szczecinie i oddziału PTA w Szczecinie oraz delegacje Kółka Historycznego przy Liceum Pedagogicznym w Poznaniu, Kółka Historycznego przy Liceum Pedagogicznym w Wągrowcu, Kółka Historycznego przy Liceum Wychowawczyń Przedszkoli i Kółka Miłośników miasta Poznania ze szkoły nr 34.

Z kolei odczytano depeşe, które nadesłali m. i.: dyr. IHKM PAN prof. dr W. Hensel, Zakład Archeologii Polski IHKM PAN w Krakowie, Dyrekcja i Pracownicy Muzeum Narodowego w Poznaniu, Zarząd i członkowie Stowarzyszenia Historyków Sztuki, Prezydium Polskiego Towarzystwa Archeologicznego, następujące oddziały Polskiego Towarzystwa Archeologicznego w: Chełmie, Gnieźnie, Kaliszu, Opolu, Rzeszowie, Stalinogrodzie, Nowej Hucie, Szczecinie, Wrocławiu, Zielonej Górze, Komitet Miejski PZPR w Poznaniu, Redakcja Dawnej Kultury, J. Dąbrowski, A. Gieysztor, H. i W. Hołubowiczowie, R. Jamka, M. i Z. Wojciechowsy, K. Feltnerowski, L. Balcerowski, M. Dębińska, J. Gurba, Z. i W. Szafrąscy, T. Wroncka, A. Żaki.

Po odczytaniu depesz zabrała jeszcze głos prof. dr M. Ruxerówna, która przypomniała ciężkie chwile, jakie przechodził prof. Kostrzewski w czasie okupacji hitlerowskiej, podkreślając niezwykłą pogodę ducha, z jaką je znosił. Dzisiejsza uroczystość dowodzi, iż Jubilat bliski jest bardzo licznej „rodzinie“ archeologicznej w kraju, ale trzeba tu wspomnieć, iż sława Jego sięga daleko poza granice Polski. Zakończyła swe przemówienie słowami podziękia dla prof. Kostrzewskiego za to, iż archeologię polską uczynił głośną, oraz życzeniami jak najdłuższych lat dalszej pracy.

Na zakończenie uroczystości zabrał głos owacyjnie witany Jubilat, który stwierdził, że nie czuje się godnym tych wszystkich pochwał, które musi przypisać głównie życzliwości i przyjaźni mówców. Stwierdził też, iż plany i zamiary w życiu miał szersze i nie wszystko zdołał realizować. Kariera naukowa Jubilatą też nie była zupełnie gładka i prosta, wiele osiągnąć zawdzięcza swoim bliskim, najpierw rodzicom, potem żonie, sam uważa, że spełnił tylko swój obowiązek. Zakończył wyrażeniem swej wdzięczności za okazane Mu serce i życzliwość, szczególnie zaś organizatorom tej wzruszającej uroczystości.

Przemówienie Jubilatą zakończyło oficjalną część uroczystości, po której odbyła się herbata towarzyska, urozmaicona nagrywaniem przez Polskie Radio wywiadów z Jubilatą i uczestnikami uroczystości.

Zofia Hilcerówna